

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, dnia 15 maja 2023 r.

K-1.431.1.18.2022.6.MK

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Przedmiot kontroli	Prawidłowość realizacji zadań w ramach środków finansowych pochodzących z Funduszu Solidarnościowego w 2021 r.
Nazwa i adres organu kontrolującego	Wojewoda Zachodniopomorski ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin
Nazwa i adres jednostki kontrolowanej	Gmina Sianów ul. Armii Polskiej 30, 76-004 Sianów
Osoba pełniąca funkcję kierownika jednostki kontrolowanej w okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli	Pan Maciej Berlicki Burmistrz Gminy i Miasta Sianów
Okres objęty kontrolą	2021 r.
Kontrolujący	– Małgorzata Konarska – starszy inspektor wojewódzki (kierownik zespołu kontrolnego), – Aleksandra Komincz – starszy inspektor wojewódzki, z Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie.
Nr upoważnienia	Upoważnienie nr 63/22 z dnia 29 lipca 2022 r.
Podstawy prawne do przeprowadzenia kontroli	– Art. 6 ust. 4 pkt 3, art. 16 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224), – art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2020 r., poz. 1787).
Kryteria prowadzenia kontroli	Legalność, gospodarność, rzetelność, celowość
Termin kontroli	8 – 12 sierpnia 2022 r.
Rodzaj kontroli	Planowa, tryb zwykły
Podstawa prawna	– Ustawa z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz.U. z 2020 r. poz. 1787 ze zm.).

	<ul style="list-style-type: none"> – Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 ze zm., Dz.U. z 2021 r. poz. 305 ze zm.). – Ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1440 ze zm., Dz.U. z 2021 r., poz. 289 ze zm.). – Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351 ze zm., Dz.U. z 2021 r. poz. 217 ze zm.). – Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2020 r., poz. 256 ze zm., Dz.U. z 2021 r., poz. 735 ze zm.). – Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2021”. – Program „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2021.
Osoba udzielająca wyjaśnień w trakcie kontroli	Pani Elżbieta Ałtyn – Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sianowie.

USTALENIA KONTROLI

Zgodnie z art. 1 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz art. 2 ustawy o Funduszu Solidarnościowym, Fundusz ma na celu wsparcie społeczne, zawodowe, zdrowotne oraz finansowe osób niepełnosprawnych jak również finansowe emerytów i rencistów, o którym mowa w przepisach odrębnych. Ponadto może on wspierać działania w zakresie zapewnienia lub poprawy dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

1. Przekazanie środków z Funduszu Solidarnościowego

Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”

Wniosek na środki finansowe z Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” w ramach Funduszu Solidarnościowego złożono w dniu 28 grudnia 2020 r. (data nadania) – zgodnie z wymaganym terminem, tj. do 8 stycznia 2021 r.

(dowód: akta kontroli od str. 68 do str. 70)

W dniu 15 stycznia 2021 r. Gmina dokonała korekty wniosku. Wnioskowana kwota środków finansowych na realizację Programu wyniosła 51 408,00 zł, w tym: koszt realizacji usługi asystenta określono na kwotę 50 400,00 zł, natomiast koszt obsługi Programu na kwotę 1 008,00 zł. We wniosku wykazano również m.in. planowaną:

- liczbę osób niepełnosprawnych, którym zostaną przyznane usługi asystenta: 7,
- liczbę godzin usług asystenta dla osób niepełnosprawnych: 1 560,

- liczbę asystentów osób niepełnosprawnych: 2.

(dowód: akta kontroli od str. 71 do str. 77)

W związku z zaakceptowaniem przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej listy rekomendowanych wniosków wraz z rekomendowaną wysokością kwoty przyznanych środków z Funduszu, Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej ZUW pismem z dnia 8 marca 2021 r. poinformował Gminę, że otrzymana kwota środków na realizację zadania wyniosła 25 704,00 zł. Ponadto zwrócono się o dokonanie aktualizacji wniosku i kalkulacji przewidywanych kosztów zadania w odniesieniu do otrzymanej kwoty oraz uzupełnienie o wymagane oświadczenie o przyjęciu bądź rezygnacji z przyznanych środków.

(dowód: akta kontroli od str. 78 do str. 83)

Gmina Sianów w dniu 9 marca 2021 r. dokonała wymaganej aktualizacji wniosku i kalkulacji oraz złożyła oświadczenie o przyjęciu środków finansowych z Programu. We wniosku wykazano m.in. planowaną:

- liczbę osób niepełnosprawnych, którym zostaną przyznane usługi asystenta: 4,
- liczbę godzin usług asystenta dla osób niepełnosprawnych: 840,
- liczbę asystentów osób niepełnosprawnych: 1.

Koszt usług asystenta określono na kwotę 25 200,00 zł, natomiast koszty obsługi zadania na kwotę 504,00 zł.

(dowód: akta kontroli od str. 84 do str. 87)

W dniu 21 maja 2021 r. Wojewoda Zachodniopomorski zawarł z Gminą umowę nr 416/ZPS-4/AOON/2021, której przedmiotem było m.in. określenie wysokości i trybu przekazywania środków z Funduszu z przeznaczeniem na realizację w 2021 r. zadania w zakresie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia. Zgodnie z umową Wojewoda zobowiązał się do przekazania Gminie środków na realizację Programu w łącznej kwocie 25 704,00 zł, w tym na realizację zadania 25 200,00 zł, natomiast na koszty obsługi 504,00 zł. Ponadto w ww. umowie wskazano, że wydatki będą kwalifikowane, jeżeli zostaną faktycznie poniesione w okresie od dnia 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r.

(dowód: akta kontroli od str. 88 do str. 96)

Program „Opieka wytchnieniowa”

Wniosek na środki finansowe z Programu „Opieka wytchnieniowa” w ramach Funduszu Solidarnościowego złożono w dniu 29 grudnia 2020 r. (data nadania) – zgodnie z wymaganym terminem, tj. do 8 stycznia 2021 r.

(dowód: akta kontroli od str. 306 do str. 308)

W dniu 15 stycznia 2021 r. Gmina dokonała korekty wniosku. Wnioskowana kwota środków finansowych na realizację Programu wyniosła 183 600,00 zł, w tym: koszt realizacji usługi opieki wytchnieniowej w formie pobytu dziennego określono na kwotę 180 000,00 zł, natomiast koszt obsługi Programu na kwotę 3 600,00 zł. We wniosku wykazano również m.in.:

- planowaną liczbę osób z niepełnosprawnych, którym będą świadczone usługi opieki wytchnieniowej: 25,
- planowaną liczbę godzin usług opieki wytchnieniowej: 6 000,
- planowany koszt 1 godziny usług opieki wytchnieniowej: 30,00 zł.

(dowód: akta kontroli od str. 309 do str. 314)

W związku z zaakceptowaniem przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej listy rekomendowanych wniosków wraz z rekomendowaną wysokością kwoty przyznanych środków z Funduszu Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej ZUW pismem z dnia 8 marca 2021 r. poinformował Gminę, że otrzymana kwota środków na realizację zadania wyniosła 119 340,00 zł. Ponadto zwrócono się o dokonanie aktualizacji wniosku i kalkulacji przewidywanych kosztów zadania w odniesieniu do otrzymanej kwoty oraz uzupełnienie o wymagane oświadczenie o przyjęciu bądź rezygnacji z przyznanych środków.

(dowód: akta kontroli od str. 315 do str. 318)

Gmina Sianów w dniu 9 marca 2021 r. dokonała wymaganej aktualizacji wniosku i kalkulacji oraz złożyła oświadczenie o przyjęciu środków finansowych z Programu. We wniosku wykazano m.in.:

- planowaną liczbę osób z niepełnosprawnych, którym będą świadczone usługi opieki wytchnieniowej: 25,
- planowaną liczbę godzin usług opieki wytchnieniowej: 3 900,
- planowany koszt 1 godziny usług opieki wytchnieniowej: 30,00 zł.

Koszt usług opieki wytchnieniowej określono na kwotę 117 000,00 zł, natomiast koszty obsługi zadania określono na kwotę 2 340,00 zł.

(dowód: akta kontroli od str. 319 do str. 322)

W dniu 20 maja 2021 r. Wojewoda Zachodniopomorski zawarł z Gminą umowę nr 442/ZPS-4/OW-A/2021, której przedmiotem było m.in. określenie wysokości i trybu przekazywania środków z Funduszu z przeznaczeniem na realizację w 2021 r. zadania w zakresie świadczenia usługi opieki wytchnieniowej dla członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami niepełnosprawnymi.

Zgodnie z umową Wojewoda zobowiązał się do przekazania Gminie środków na realizację Programu w łącznej kwocie 119 340,00 zł, w tym na realizację zadania 117 000,00 zł, natomiast na koszty obsługi 2 340,00 zł. Ponadto w ww. umowie wskazano, że wydatki będą kwalifikowane, jeżeli zostaną faktycznie poniesione w okresie od dnia 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r.

(dowód: akta kontroli od str. 323 do str. 331)

Przekazanie transz środków Funduszu

Kontrolujący ustalili, że poszczególne transze środków w ramach Programów przekazywane były bezpośrednio na konto Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sianowie, tj. zgodnie z zapisami umów zawartych z Wojewodą Zachodniopomorskim. Dane w tym zakresie zawarto w poniższej tabeli.

Data otrzymania środków przez OPS z Funduszu Solidarnościowego	Kwota otrzymanych środków
Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”	
21.06.2021	504,00 zł
21.06.2021	12 600,00 zł
26.07.2021	6 300,00 zł
20.10.2021	6 300,00 zł
Razem	25 704,00 zł
Program „Opieka wytchnieniowa”	
23.06.2021	2 340,00 zł
23.06.2021	58 500,00 zł
26.07.2021	29 250,00 zł
20.10.2021	29 250,00 zł
Razem	119 340,00 zł
OGÓŁEM	145 044,00 zł

W 2021 r. Wojewoda Zachodniopomorski przekazał do Jednostki środki w kwocie ogółem **145 044,00 zł**, tj. w wysokości zgodnej z zapisami zawartych na realizację Programów umów.

(dowód: akta kontroli od str. 510 do str. 515 oraz od str. 523 do str. 538)

2. Realizacja zadania

W 2021 r. zadania Funduszu Solidarnościowego realizowane były przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sianowie.

2.1. Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”

Na podstawie dokumentacji przedłożonej w trakcie kontroli ustalono, że w ramach Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” Gmina Sianów zapewniła pomoc 10 osobom niepełnosprawnym (tj. wszystkim, którzy zgłosili się do Programu), w tym 7 osobom o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz 3 osobom o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Liczba ogółem zrealizowanych godzin usług asystenckich wyniosła 1077. Kwota środków wydatkowanych z Programu na realizację usług wyniosła 25 200,00 zł. Gmina nie poniosła środków własnych na zadanie. Poniżej tabela w tym zakresie.

Beneficjenci świadczonych usług	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Liczba przyznanych godzin	Kwota wydatków ze środków Funduszu	Kwota wydatków ze środków własnych	Kwota wydatków ogółem
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6(4+5)</i>
dzieci w wieku do 16 roku życia spełniające zapisy działu V Programu	-	-	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł

osoby o znacznym stopniu niepełnosprawności	7	773,5	17 837,45 zł	0,00 zł	17 837,45 zł
osoby o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności	3	303,5	7 362,55 zł	0,00 zł	7 362,55 zł
Razem	10	1077	25 200,00 zł	0,00 zł	25 200,00 zł

(dowód: akta kontroli od str. 105 do str. 121, od str. 510 do str. 513)

Gmina Sianów w ramach środków przekazanych na realizację Programu umożliwiła skorzystanie z usług asystenckich 6 osobom więcej niż założono w zaktualizowanym wniosku na środki finansowe z Programu. Liczba wykonanych godzin usług była o 237 godzin wyższa niż założono w ww. wniosku (1077 godz. – 840 godz. = 237 godz.). Jak wynika z wyjaśnień przedłożonych do ZUW w dniu 4 lutego 2022 r. niższe koszty jednej godziny wynagrodzenia asystenta pozwoliły na zwiększenie liczby udzielonych godzin wsparcia w ramach Programu.

(dowód: akta kontroli od str. 84 do str. 86, od str. 97 do str. 100, str. 562, str. 565, od str. 109 do str. 110)

W trakcie realizacji zadania Jednostka poniosła wydatki na wynagrodzenia osobowe 3 asystentów (wraz z pochodnymi) w kwocie 25 200,00 zł. Ponadto wykazano wydatki na koszty obsługi zadania, tj. zakup artykułów biurowych w kwocie 504,00 zł. Kontrolujący stwierdzili, że kwoty wydatków poniesionych na wynagrodzenia pracowników realizujących zadanie oraz na koszty obsługi zadania znajdują odzwierciedlenie w ewidencji księgowej. Dane przedstawia poniższa tabela.

Numer konta księgowego	Rodzaj poniesionego wydatku	Kwota poniesionego wydatku
240-1	Wynagrodzenia	15 114,49 zł
225-7	Podatek dochodowy	1 421,00 zł
229-2	Ubezpieczenie zdrowotne	1 635,38 zł
229-3	Fundusz Pracy	515,92 zł
229-4	Składki społeczne	6 513,21 zł
201/67	Koszty obsługi Programu	504,00 zł
Razem		25 704,00 zł

(dowód: akta kontroli od str. 101 do str. 104, od str. 111 do str. 120, od str. 127 do str. 136, od str. 142 do str. 144, od str. 154 do str. 161, od str. 510 do str. 513, od str. 516 do str. 522)

W powyższym zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na zakwalifikowaniu wynagrodzenia chorobowego do wydatków sfinansowanych ze środków Funduszu Solidarnościowego. **Szczegółowy opis nieprawidłowości zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.**

(dowód: akta kontroli str. 110, od str. 128 do str. 129, str. 131, od str. 162 do str. 163 oraz str. 165)

Jednostka pokryła koszty obsługi Programu w wysokości 504,00 zł, co stanowiło 2% środków poniesionych na realizację Programu. Dane w tym zakresie zawarto w poniższej tabeli.

Kwota wykorzystanych środków z Funduszu	25 200,00 zł
Wydatki poniesione na obsługę ze środków Funduszu	504,00 zł
Maksymalna kwota na obsługę ze środków Funduszu (2%)	2,00%

(dowód: akta kontroli od str. 101 do str. 104, str. 522)

Analiza próby

Na podstawie przedłożonego m.in. wykazu spraw, ustalono, że w 2021 r. do Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sianowie wpłynęło łącznie 10 kart zgłoszenia (wniosków) do udziału w Programie „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”.

(dowód: akta kontroli od str. 105 do str. 109)

Kontrolujący dokonali analizy wniosków złożonych przez 5 wnioskodawców wybranych metodą losową z interwałem. Lista skontrolowanych spraw została dołączona do akt kontroli. W związku z powyższym stwierdzono, że:

1. Gmina poinformowała ewentualnych uczestników Programu o naborze wniosków na stronie internetowej Jednostki. Ogłoszenie o naborze zamieszczono w dniu 28 grudnia 2020 r.
2. Usługę asystenta przyznawano na podstawie Karty zgłoszenia do Programu.
3. Osobom niepełnosprawnym umożliwiono samodzielny wybór osoby, która będzie świadczyć usługi.
4. W trakcie realizacji usług nie świadczone osobom niepełnosprawnym równocześnie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej, usług finansowanych w ramach Funduszu Solidarnościowego lub usług obejmujących analogiczne wsparcie, finansowane z innych źródeł.
5. Realizując usługi asystenckie nie przekroczono limitu godzin miesięcznie na jednego uczestnika Programu.
6. Nie przekroczono maksymalnego kosztu na 1 godzinę zegarową pracy asystenta określonego w Programie.
7. Ponoszone wydatki były bezpośrednio związane z realizacją usług przez asystenta i zostały one poniesione w terminie określonym w umowie zawartej z Wojewodą Zachodniopomorskim.
8. Rozliczenia pracy asystentów dokonywano na podstawie Karty rozliczenia usług.
9. Realizację usług powierzono osobom posiadającym kwalifikacje określone w Programie. Z dokumentów przedłożonych w trakcie kontroli wynika, że funkcję asystenta w ramach Programu powierzono:
  - 1 osobie, która odbyła 8-miesięczny staż w zawodzie opiekun osoby starszej i niepełnosprawnej w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sianowie,
  - 1 osobie posiadającej niezbędny do wykonywania usług asystenckich staż pracy jako opiekun w Dziennym Domu „Senior +” w Sianowie,
  - 1 osobie z kwalifikacjami w zawodzie opiekun medyczny.

(dowód: akta kontroli od str. 48 do str. 53, str. 126, od str. 139 do str. 141, od str. 152 do str. 153, od str. 162 do str. 280)

Usługi asystenckie z Programu były realizowane w danym okresie (miesiącu) przez 1 asystenta. Natomiast jak wynika z wyjaśnień Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Sianowie „W badanym okresie (lipiec 2021 r.) zaangażowanych zostało dwóch asystentów osobistych osoby niepełnosprawnej (XXXXX i XXXXX) z uwagi na fakt, iż we wskazanym miesiącu pierwszy z zatrudnionych asystentów miał zaplanowany urlop wypoczynkowy. W trosce o komfort i bezpieczeństwo osób niepełnosprawnych oraz z uwagi na niezasadność przerwania świadczenia usług asystenckich z powodu urlopu pracownika, do wykonywania zadań został, w ramach zastępstwa, czasowo oddelegowany inny pracownik spełniający wymagania dla asystenta osoby niepełnosprawnej. Drugi z zaangażowanych asystentów (XXXXX) wykonywał zadania AOON w okresie urlopu pierwszego asystenta (XXXXX) tj. od 12 do 23 lipca 2021 r. Lista obecności pracowników oraz karty wykonywanych usług zostały przekazane w trakcie czynności kontrolnych”. Wyjaśnienie przyjęto.

(dowód: akta kontroli od str. 110, od str. 166 do str. 167, od str. 42 do str. 47)

Z asystentami realizującymi usługi w ramach Programu Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sianowie zawarł stosowne umowy o pracę. Bezpośredni nadzór nad wykonywaniem przez nich zadań sprawował Kierownik Działu Usług i Świadczeń. Z przedłożonego protokołu dotyczącego monitoringu nad wykonywaniem usług w ramach Programu wynika, że „(...) udzielono wsparcia 10 osobom. W trakcie realizacji wsparcia do koordynatora programu nie wpłynęły żadne niepokojącej informacji odnośnie jakości świadczonych usług oraz sposobu ich wykonywania (drogą internetową, telefoniczną lub przez kontakt osobisty). Odbyla się także kontrola świadczonych usług poprzez telefoniczny lub osobisty kontakt z osobami, którym udzielono wsparcia. Uzyskane informacje potwierdziły, że usługi wykonywane były zgodnie z założeniami programu oraz indywidualnymi potrzebami osób zakwalifikowanych do udzielenia wsparcia”. Do ww. protokołu Jednostka przedłożyła notatki z rozmów przeprowadzonych z beneficjentami Programu, które potwierdzają dane wykazane w ww. protokole.

(dowód: akta kontroli od str. 122 do str. 125, od str. 137 do str. 141, od str. 145 do str. 151, od str. 281 do str. 296)

Kontrolujący sprawdzili również w jaki sposób Jednostka dopełniła zapisów umowy zawartej z Wojewodą Zachodniopomorskim w zakresie obowiązków informacyjnych i promocyjnych w ramach realizowanego Programu.

W związku z tym, że w trakcie kontroli przedłożono jedynie wydruki ze strony internetowej dot. realizacji Programu, natomiast zgodnie z zapisami §5 ust. 1 umowy nr 416/ZPS-4/AOON/2021 Gmina zobowiązana była informować o finansowaniu zadania z Funduszu m.in. we wszystkich materiałach, publikacjach, informacjach dla mediów, ogłoszeniach oraz wystąpieniach publicznych, Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sianowie przedłożyła następujące wyjaśnienie „Gmina informowała mieszkańców o wsparciu finansowym ze środków pochodzących z Funduszu przyznanych w ramach Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”, i to w związku z tymi informacjami do MGOPS w Sianowie o to wsparcie zwracali się niepełnosprawni mieszkańcy Gminy Sianów. Informacje o Programie „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” były umieszczane na tablicach informacyjnych, słupach ogłoszeniowych i tablicach sołeckich. Kierownik MGOPS przekazywał te informacje także za pośrednictwem lokalnego radia Koszalin

i TVP o. Szczecin (wywiady dla mediów). Kierownik MGOPS występował także z tą informacją przed Radą Miejską w Sianowie. Zarówno na oficjalnej stronie Gminy i stronie Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sianowie znajdowały się informacje o Programie „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”. „Gmina publikowała szereg informacji o Programie „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”. Kierownik MGOPS udzielając wywiadów mediom informował opinię publiczną o Programie. Na oficjalnej stronie (integralna część oficjalnej strony Gminy Sianów – wydruk w załączeniu) znajduje się szeroki opis tego Programu. Publikacja jest dostępna bez ograniczeń”. Wyjaśnienie przyjęto.

(dowód: akta kontroli od str. 42 do str. 53, od str. 297 do str. 305)

2.2. Program „Opieka wytchnieniowa”

Na podstawie dokumentacji przedłożonej w trakcie kontroli ustalono, że w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” Gmina Sianów zapewniła pomoc 26 osobom niepełnosprawnym (tj. wszystkim, którzy zgłosili się do Programu). Usługi świadczone były w ramach pobytu dziennego, a łącznie zrealizowano 4200 godzin opieki. Kwota środków wydatkowanych z Programu na realizację usług wyniosła 116 233,23 zł. Gmina nie poniosła wydatków ze środków własnych na zadanie. Dane w tym zakresie przedstawiono w poniższej tabeli.

Usługi świadczone w ramach:	Liczba osób, które skorzystały z usług, w tym:		Liczba godzin przyznanych usług	Kwota wydatków poniesionych ze środków Funduszu na realizację Programu*	Kwota wydatków poniesiona ze środków własnych	Kwota wydatków ogółem *
	dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności	osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności/lub orzeczeniami równoważnymi				
pobytu dziennego	13	13	4 200	116 233,23 zł	0,00 zł	116 233,23 zł
pobytu całodobowego	-	-	-	-	-	-
poradnictwa specjalistycznego/wsparcia w zakresie nauki pielęgnacji/rehabilitacji/dietetyki	-	-	-	-	-	-
Razem	13	13	4 200	116 233,23 zł	0,00 zł	116 233,23 zł

* Bez kosztów obsługi zadania.

(dowód: akta kontroli od str. 332 do str. 333 oraz od str. 539 do str. 555)

Gmina Sianów w ramach środków przekazanych na realizację Programu umożliwiła skorzystanie z usług opieki wytchnieniowej 1 osobie więcej niż założono w zaktualizowanym wniosku na środki finansowe z Programu. Ponadto liczba wykonanych godzin usług była o 300 godzin wyższa niż przewidywał ww. wniosek (4200 godz. – 3900 godz. = 300 godz.).

(dowód: akta kontroli od str. 319 do str. 322 oraz od str. 332 do str. 333)

Jak wynika z wyjaśnień przedłożonych do WZiPS ZUW przez Kierownika M-GOPS w Sianowie „(...) Część oszczędności powstałych na zakupie środków ochrony osobistej została wykorzystana na realizację dodatkowych 300 godzin usług opieki wytchnieniowej”.

(dowód: akta kontroli str. 576)

Jednostka ze środków Funduszu poniosła wydatki na wynagrodzenia z tytułu zawartych umów-zleceń (wraz z pochodnymi) w łącznej kwocie 115 004,29 zł oraz na zakup artykułów ochrony osobistej (rękawiczki, maski ochronne, preparaty do dezynfekcji rąk i powierzchni) w wysokości ogółem 1 228,94 zł.

Numer konta księgowego	Rodzaj poniesionego wydatku	Kwota poniesionego wydatku
240-4-2	Wynagrodzenia (umowy-zlecenia)	84 081,13 zł
229-4-2	Składki społeczne	15 806,44 zł
229-3-2	Fundusz Pracy	447,17 zł
229-2-2	Ubezpieczenie zdrowotne	8 887,55 zł
225-7	Podatek dochodowy	5 782,00 zł
201/528	Artykuły ochrony osobistej	1 228,94 zł
Razem		116 233,23 zł

(dowód: akta kontroli od str. 539 do str. 555 oraz od str. 470 do str. 472)

Na podstawie przedłożonej ewidencji księgowej ustalono, że w ramach kosztów obsługi zadania poniesiono wydatki w kwocie ogółem 2 324,66 zł, co stanowiło 100,00% możliwej do wydatkowania kwoty (2%).

Kwota wykorzystanych środków z Funduszu	116 233,23 zł
Wydatki poniesione na obsługę ze środków Funduszu	2 324,66 zł
Maksymalna kwota na obsługę ze środków Funduszu (2%)	2,00%

(dowód: akta kontroli od str. 523 do str. 536)

Ze środków na koszty obsługi zadania sfinansowano również dodatek specjalny pracownika (za październik i listopad 2021 r.). Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawiono w poniższej tabeli.

Numer konta księgowego	Rodzaj poniesionego wydatku	Kwota poniesionego wydatku	Udział %
240-4-2	Dodatek specjalny	1 423,98 zł	61,26%
229-4-2	Składki społeczne	600,83 zł	25,85%
229-2-2	Ubezpieczenie zdrowotne	124,26 zł	5,35%
229-3-2	Fundusz Pracy	47,59 zł	2,05%
225-7	Podatek dochodowy	128,00 zł	5,51%
Razem		2 324,66 zł	100,00%

W odniesieniu do dodatku specjalnego za miesiąc październik 2021 r. stwierdzono, że wydatek ten został pokryty w 100% ze środków Funduszu pomimo, iż przyznano go również za wykonywanie innych zadań służbowych. **Szczegółowy opis uchybienia zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień.**

(dowód: akta kontroli od str. 473 do str. 493)

Analiza próby

Na podstawie przedłożonego wykazu spraw ustalono, że w 2021 r. do Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sianowie wpłynęło łącznie 26 kart zgłoszenia (wniosków) do udziału w Programie „Opieka wytchnieniowa”.

(dowód: akta kontroli str. 332)

Kontrolujący dokonali analizy wniosków złożonych przez 5 wnioskodawców wybranych metodą losową z interwałem. Lista skontrolowanych spraw została dołączona do akt kontroli.

(dowód: akta kontroli od str. 334 do str. 335)

W powyższym zakresie stwierdzono, że:

1. Gmina poinformowała ewentualnych uczestników Programu o naborze wniosków na stronie internetowej Jednostki. Ogłoszenie o naborze zamieszczono w dniu 12 marca 2021 r.
2. Uczestników Programu kwalifikowano na podstawie kart zgłoszenia do Programu.
3. Udzielając opieki nie przekroczono limitów godzin/dni, które określono w Programie.
4. Nie przekroczono kwoty stawki w ramach pobytu dziennego, tj. 40,00 zł/h, określonej w Programie.
5. Członków rodziny lub opiekunów informowano o prawach i obowiązkach wynikających z przyznania usług opieki wytchnieniowej.
6. Umożliwiono wybór osoby, która będzie świadczyć usługę opieki wytchnieniowej lub miejsca, w którym będzie ona świadczona.
7. Przyznając usługę opieki wytchnieniowej w pierwszej kolejności uwzględniano potrzeby członka rodziny lub opiekuna sprawującego bezpośrednią opiekę nad dzieckiem albo osobą niepełnosprawną, która stale przebywa w domu.
8. W trakcie realizacji usług opieki wytchnieniowej nie świadczone równocześnie innych form pomocy osobie potrzebującej, w tym m.in.: usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych.
9. Usługi opieki wytchnieniowej rozliczano na podstawie Karty rozliczenia usług.

(dowód: akta kontroli od str. 334 do str. 469 oraz str. 504)

Z osobami pełniącymi opiekę nad osobami niepełnosprawnymi Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sianowie zawierał stosowne umowy-zlecenia, których przedmiotem było świadczenie usług opiekuńczych w ramach opieki wytchnieniowej. Zakres pomocy obejmował:

- stały nadzór nad osobą zaopiekowaną,
- podanie posiłków osobie zaopiekowanej,
- pomoc przy spożywaniu posiłków,
- w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem,
- zapewnienie opieki higienicznej poprzez mycie, zmianę pieluchomajtek,
- utrzymanie w czystości naczyń stołowych, kuchennych i innego sprzętu gospodarstwa domowego służącego podopiecznemu,

- pomoc w załatwieniu potrzeb fizjologicznych,
- nadzór w przyjmowaniu leków zgodnie z zaleceniami lekarza,
- w nagłych przypadkach zamawianie wizyt lekarskich.

Wynagrodzenie za wykonanie 1 godziny przedmiotu zamówienia ustalono na kwotę 25,00 zł brutto. Rozliczenie wykonania przedmiotu umowy następowało na podstawie rachunków wraz z dołączonymi potwierdzeniami zrealizowanych godzin podpisanymi przez opiekunów prawnych osób niepełnosprawnych.

(dowód: akta kontroli od str. 337 do str. 340, od str. 347 do str. 358, od str. 365 do str. 379, od str. 386 do str. 402, od str. 409 do str. 428, od str. 435 do str. 445)

Bezpośredni nadzór nad wykonywaniem usług opieki wytchnieniowej sprawował Kierownik Działu Usług i Świadczeń. Z przedłożonego protokołu wynika, że „(...) udzielono wsparcia 26 rodzinom. W trakcie realizacji wsparcia do koordynatora programu nie wpłynęły (...) żadne niepokojącej informacji odnośnie jakości świadczonych usług oraz sposobu ich wykonywania (drogą internetową, telefoniczną lub przez kontakt osobisty). Wybiórczo także odbyła się kontrola świadczonych usług poprzez telefoniczny kontakt z osobami, którym udzielono wsparcia. Uzyskane informacje potwierdziły, że usługi wykonywane były zgodnie z założeniami programu oraz indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych oraz ich opiekunów”. Do ww. protokołu Jednostka przedłożyła notatki służbowe z rozmów telefonicznych przeprowadzonych z opiekunami prawnymi osób objętych opieką, które potwierdzają prawidłowość wykonanych usług.

(dowód: akta kontroli od str. 494 do str. 501)

Ponadto kontrolujący zweryfikowali w jaki sposób Jednostka dopełniła zapisów umowy zawartej z Wojewodą Zachodniopomorskim w zakresie obowiązków informacyjnych i promocyjnych w ramach realizowanego Programu. Zgodnie z zapisami §5 ust. 1 umowy nr 442/ZPS-4/OW-A/2021 Gmina zobowiązana była do informowania, że przedmiot umowy zakłada wsparcie finansowe ze środków pochodzących z Funduszu. Informacja na ten temat powinna znaleźć się we wszystkich materiałach, publikacjach, informacjach dla mediów, ogłoszeniach oraz wystąpieniach publicznych. W powyższym zakresie Jednostka przedłożyła dokumenty, z których wynika, że promocji Programu dokonywano min. w audycji radiowej, na lokalnym portalu internetowym oraz na stronach internetowych Gminy i Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

(dowód: akta kontroli od str. 502 do str. 509)

3. Dokumentacja finansowo-księgowa zadania

Zgodnie z §3 ust. 5 umów nr 416/ZPS-4/AOON/2021 z dnia 21 maja 2021 r. oraz nr 442/ZPS-4/OW-A/2021 z dnia 20 maja 2021 r. Gmina została zobowiązana do prowadzenia wyodrębnionego rachunku bankowego na otrzymane na realizację zadania środki. Ponadto §4 ust. 1 ww. umów nakładał na Gminę obowiązek prowadzenia wyodrębnionej dokumentacji finansowo-księgowej i ewidencji księgowej z realizacji Programów, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych, zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy o rachunkowości.

(dowód: akta kontroli od str. 88 do str. 96 oraz od str. 323 do str. 331)

Kontrolujący ustalili, że Jednostka prowadziła wyodrębnione rachunki bankowe na otrzymane środki z Funduszu dla Programów „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” oraz „Opieka wytchnieniowa”.

(dowód: akta kontroli str. 559 oraz str. 561)

Ponadto stwierdzono, że Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sianowie prowadził wyodrębnioną dokumentację finansowo-księgową oraz ewidencję księgową dotyczącą realizacji Programów, tj.:

- konto 139-04 Asystent osobisty os. niep. (rej. pozabudżetowy),
- konto 139-51 Opieka Wytchnieniowa (rej. pozabudżetowy).

(dowód: akta kontroli od str. 510 do str. 513 oraz od str. 523 do str. 536)

Sposób prowadzenia ewidencji księgowej umożliwia identyfikację poszczególnych operacji księgowych, zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy o rachunkowości.

Wszystkie dokumenty finansowo-księgowe związane z realizacją zadania zostały sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez osoby upoważnione, co było zgodne z art. 21 ustawy o rachunkowości. Na dokumentach zawarto także informacje o tym, jaka kwota została sfinansowana ze środków Funduszu. Wszystkie wydatki poniesiono zgodnie z terminami określonymi na fakturach/rachunkach.

4. Rozliczenie środków z Funduszu Solidarnościowego

W 2021 r. Gmina Sianów otrzymała środki z Funduszu Solidarnościowego w kwocie ogółem 145 044,00 zł, w tym w ramach Programu:

- „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” w kwocie 25 704,00 zł,
- „Opieka wytchnieniowa” w kwocie 119 340,00 zł.

Do realizacji Programów Jednostka nie zaangażowała środków własnych. Poniżej tabela w tym zakresie.

Źródło finansowania	zł	%
1	2	3
Program "Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej"		
środki z Funduszu	25 704,00 zł	100,00%
środki własne	0,00 zł	0,00%
Razem	25 704,00 zł	100,00%
Program "Opieka wytchnieniowa"		
środki z Funduszu	119 340,00 zł	100,00%
środki własne	0,00 zł	0,00%
Razem	119 340,00 zł	100,00%
Ogółem	145 044,00 zł	X

(dowód: akta kontroli str. 510 do str. 515, od str. 523 do str. 538)

Środki otrzymane na realizację Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” zostały wykorzystane w łącznej kwocie 25 704,00 zł, w tym na usługi asystenckie wydatkowano kwotę 25 200,00 zł, a na koszty obsługi programu 504,00 zł. W przypadku Programu „Opieka

wytchnieniowa” na jego realizację wykorzystano środki w kwocie 119 324,66 zł, w tym na usługi kwotę 116 233,23 zł oraz na koszty obsługi 2 324,66 zł. Dane przedstawiono w poniższej tabeli.

Źródło finansowania	Kwota wydatkowana na usługi w ramach Programu	Kwota wydatkowana na koszty obsługi	Razem
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4(2+3)</i>
Program "Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej"			
środki z Funduszu	25 200,00 zł	504,00 zł	25 704,00 zł
środki własne	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Razem	25 200,00 zł	504,00 zł	25 704,00 zł
Program "Opieka wytchnieniowa"			
środki z Funduszu	116 233,23 zł	2 324,66 zł	118 557,89 zł
środki własne	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Razem	116 233,23 zł	2 324,66 zł	118 557,89 zł
Ogółem	141 433,23 zł	2 828,66 zł	144 261,89 zł

(dowód: akta kontroli str. 510 do str. 555)

W powyższym zakresie stwierdzono, że Jednostka dokonała wydatków ze środków Funduszu na wynagrodzenie chorobowe wraz z pochodnymi, co było niezgodne z zapisami Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” i skutkowało pobraniem środków z Programu w nadmiernej wysokości w kwocie 708,02 zł. Szczegółowy opis nieprawidłowości zawarto w punkcie Ad 2.1. Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – **Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.**

W związku z niewykorzystaniem w 100 % środków otrzymanych w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” dokonano ich zwrotu w kwocie ogółem 782,11 zł (w tym: 766,77 zł – środki niewykorzystane na realizację usług oraz 15,34 zł – środki niewykorzystane na koszty obsługi zadania). Środki otrzymane na realizację Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” zostały wykorzystane w 100%. Poniżej tabela w tym zakresie.

Kwota otrzymanych środków z Funduszu na:	Kwota wydatkowanych środków z Funduszu	Kwota niewykorzystanych środków z Funduszu	Data i kwota zwrotu niewykorzystanych środków z Funduszu	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3(1-2)</i>	<i>4</i>	
Program "Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej"				
realizację usług	25 200,00 zł	0,00 zł	-	-
koszty obsługi zadania	504,00 zł	0,00 zł	-	-
Razem	25 704,00 zł	0,00 zł	X	X
Program "Opieka wytchnieniowa"				
realizację usług	116 233,23 zł	766,77 zł	22.12.2021	766,77 zł
koszty obsługi zadania	2 324,66 zł	15,34 zł		15,34 zł
Razem	118 557,89 zł	782,11 zł		782,11 zł
Ogółem	144 261,89 zł	782,11 zł	X	782,11 zł

(dowód: akta kontroli str. 510 do str. 557)

Zwrot niewykorzystanych środków Funduszu został dokonany w dniu 22 grudnia 2021 r., tj. zgodnie z zapisami umowy nr 442/ZPS-4/OW-A/2021 do dnia 15 stycznia 2022 r.

Ponadto Jednostka uzyskała odsetki od środków z Funduszu Solidarnościowego zgromadzonych na rachunkach bankowych. Kwota ogółem odsetek wyniosła 0,41 zł, w tym w ramach Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” 0,21 zł, natomiast w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” 0,20 zł.

Program	Kwota odsetek uzyskanych od środków zgromadzonych na rachunku bankowymi i zwróconych do ZUW	Data dokonania zwrotu
"Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej"	0,09 zł	10.12.2021
	0,12 zł	31.12.2021
Razem	0,21 zł	X
"Opieka wytchnieniowa"	0,18 zł	10.12.2021
	0,02 zł	31.12.2021
Razem	0,20 zł	X
Ogółem	0,41 zł	X

(dowód: akta kontroli od str. 558 do str. 561)

Uzyskane odsetki zostały zwrócone terminowo, tj. zgodnie z zapisami umów nr 416/ZPS-4/AOON/2021 oraz nr 442/ZPS-4/OW-A/2021 – do 15 stycznia 2022 r.

(dowód: akta kontroli od str. 88 do str. 95, od str. 323 do str. 330)

Na podstawie przedłożonej dokumentacji finansowo-księgowej i merytorycznej stwierdzono, że zadania w ramach Programów zostały zrealizowane i rozliczone zgodnie z terminami określonymi w umowach zawartych z Wojewodą Zachodniopomorskim.

5. Sprawozdawczość

Kontrolujący dokonali analizy przedłożonego przez Gminę Sianów Zestawienia i Sprawozdania z realizacji Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” oraz Programu „Opieka wytchnieniowa” w zakresie terminowości ich złożenia oraz prawidłowości danych wykazanych w tych dokumentach.

Ustalono, że Zestawienia (termin do 15 stycznia 2022 r.) i Sprawozdania (termin do 30 stycznia 2022 r.) zostały złożone w terminach określonych w umowach nr 416/ZPS-4/AOON/2021 oraz nr 442/ZPS-4/OW-A/2021. Dokumenty zostały nadane do ZUW dniu 13 stycznia 2022 r.

W dniu 4 sierpnia 2022 r. przekazano do ZUW korektę Zestawienia i Sprawozdania dot. Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”. W piśmie przekazującym ww. dokumenty Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sianowie oświadczyła, że „*W toku prac związanych z przygotowaniem dokumentów do kontroli programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2021 okazało się, iż Realizator popełnił błąd pisarski przy wpisywaniu sumy zrealizowanych godzin. Jednocześnie kwota zadania została rozliczona prawidłowo. (...)*”. W związku z powyższym w Zestawieniu i Sprawozdaniu dot. zrealizowanego zadania Jednostka

zmieniła ogólną liczbę wykonanych godzin usług asystenta dla osób niepełnosprawnych, tj. z 1065 na 1077 godzin.

(dowód: akta kontroli od str. 88 do str. 95, od str. 323 do str. 330, od str. 562 do str. 578)

Stwierdzono, że dane zawarte w ww. dokumentach dot. realizacji Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” (tj. liczba osób niepełnosprawnych, którym przyznano usługi, kwota środków przekazanych i wykorzystanych na realizację Programu i jego koszty obsługi) znajdują odzwierciedlenie w dokumentacji zadania przedstawionej przez Jednostkę.

W odniesieniu do Programu „Opieka wytchnieniowa” stwierdzono, że wykazane dane (tj. liczba osób niepełnosprawnych, którym przyznano usługi, liczba wykonanych godzin usług, kwota środków przekazanych i wykorzystanych na realizację Programu i jego koszty obsługi, kwota niewykorzystanych środków na realizację Programu i koszty obsługi) są zgodne z przedłożoną dokumentacją finansowo-księgową i merytoryczną.

Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości

Ad 2. Realizacja zadania

2.1. Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”

Sfinansowanie ze środków z Funduszu wydatków na wynagrodzenie chorobowe

W wyniku analizy dokumentacji przedłożonej w trakcie kontroli stwierdzono, że Jednostka dokonała wydatków ze środków Funduszu na wynagrodzenie chorobowe. Powyższe było niezgodne z zapisami Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”.

Na podstawie przedłożonej listy płac nr 48/2021 z dnia 24 lutego 2021 r., listy obecności asystenta za luty 2021 oraz zestawienia przedłożonego przez Jednostkę w trakcie kontroli ustalono, że do obliczenia stawki godzinowej wynagrodzenia asystenta w lutym 2021 r. wzięto pod uwagę również wynagrodzenie chorobowe w kwocie 676,17 zł wraz z pochodnymi. W związku z powyższym wynagrodzenie tej osoby za wykonanie usług asystenckich rozliczone ze środków Funduszu wyniosło 2 125,12 zł. Poniżej tabela w tym zakresie.

nr dokumentu	data dokumentu	ilość godzin ogółem	kwota wynagrodzenia brutto z wynagrodzeniem chorobowym	stawka wynagrodzenia asystenta za 1 godz. pracy	ilość godzin rozliczonych z Programu	wynagrodzenie rozliczone z Programu
1	2	3	4	5(4/3)	6	7 (5x6)
Lista płac nr 48/2021	24.02.2021	80 ¹⁾	2 428,71 zł ²⁾	30,3588 zł	70	2 125,12 zł

¹⁾ Obecność asystenta w pracy w dniach: 1-5.02 i 8-12.02, tj. 10 dni roboczych x 8 godz. = 80 roboczogodzin.

²⁾ W tym: 1 353,34 zł wynagrodzenie zasadnicze, 676,17 zł wynagrodzenie chorobowe za 11 dni (15-25.02.2021 r.), składki ZUS (1 353,34 zł + 676,17 zł) x 19,67% = 2 029,51 zł x 19,67% = 399,20 zł, ogółem 1 353,34 zł + 676,17 zł + 399,20 zł = **2 428,71 zł**.

(dowód: akta kontroli od str. 128 do str. 129, od str. 162 do str. 163, str. 110, od str. 510 do str. 521)

W związku z powyższym poproszono o wyjaśnienie przyczyny zakwalifikowania wynagrodzenia chorobowego asystenta do rozliczenia środków uzyskanych w ramach Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”. Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sianowie wyjaśniła, że „W miesiącu lutym 2021 wnioskodawca kwalifikował wydatki obejmujące wynagrodzenie asystentów zgodnie z rozdziałem VI pkt 2a Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej z grudnia 2020 roku. Zgodnie z kodeksem pracy wynagrodzenie chorobowe jest wynagrodzeniem. Na dzień kwalifikowania wydatków nie obowiązywały inne wytyczne w tym zakresie”.

(dowód: akta kontroli od str. 42 do str. 47)

Mając na uwadze powyższe należy zauważyć, że zgodnie z zapisami Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” określonymi w dziale V ust. 7 usługi asystenta mogą w szczególności polegać na:

- wyjściu, powrocie lub dojazdach w wybrane przez uczestnika Programu miejsce,
- zakupach, z zastrzeżeniem aktywnego udziału uczestnika Programu przy ich realizacji,
- załatwianiu spraw urzędowych,
- nawiązaniu kontaktu/współpracy z różnego rodzaju organizacjami,
- korzystaniu z dóbr kultury,
- wykonywaniu czynności dnia codziennego.

Natomiast w dziale VI ust. 1 (Kwalifikowalność kosztów) określono, że ze środków Programu mogą być pokrywane koszty bezpośrednio związane z realizacją usług asystenta. Mając na uwadze, że w trakcie zwolnienia chorobowego asystent nie świadczy usług osobom niepełnosprawnym, koszty tego zwolnienia nie powinny być finansowane środkami z Programu.

Należy również zauważyć, że w piśmie z dnia 9 listopada 2021 r. (znak: ZPS-4.3111.15.2021.MK) Dyrektora w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej ZUW skierowanym do Pani Elżbiety Ałtyn Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sianowie wyjaśnia się m.in., że „(...) wydatki związane z absencją (zwolnieniem lekarskim) asystenta są niekwalifikowalne”.

(dowód: akta kontroli od str. 97 do str. 100)

Mając na uwadze powyższe ustalono kwotę należną, możliwą do rozliczenia ze środków Programu, tj. bez wynagrodzenia chorobowego wraz ze składkami od strony płatnika. Poniżej tabela w tym zakresie.

Wynagrodzenie do rozliczenia z Programu bez wynagrodzenia chorobowego wraz ze składkami od strony płatnika

nr dokumentu	data dokumentu	ilość godzin ogółem	kwota wynagrodzenia brutto (bez wynagrodzenia chorobowego wraz ze składkami płatnika)	stawka wynagrodzenia asystenta za 1 godz.	ilość godzin rozliczonych z Programu	wynagrodzenie do rozliczenia z Programu

1	2	3	4	5(4/3)	6	7 (5x6)
Lista płac nr 48/2021	24.02.2021	80 ¹⁾	1 619,55 zł ²⁾	20,2443 zł	70	1 417,10 zł

1) Obecność pracownika w pracy w dniach: 1-5.02 i 8-12.02, tj. 10 dni roboczych x 8 godz. = 80 roboczogodzin.

2) 2 428,71 zł – 676,17 zł – 132,99 zł = 1 619,55 zł

W związku z powyższym wydatki w kwocie 708,02 zł [2 125,12 zł – 1 417,10 zł = 708,02 zł], stanowią środki pobrane w nadmiernej wysokości.

W myśl art. 169 ust. 2 ustawy o finansach publicznych w związku z art. 15 ust. 2 ustawy o Funduszu Solidarnościowym, środkami z Funduszu pobranymi w nadmiernej wysokości są środki otrzymane z budżetu państwa w wysokości wyższej niż określona w odrębnych przepisach, umowie lub wyższej niż niezbędna na dofinansowanie lub finansowanie dotowanego zadania. Zgodnie z art. 169 ust. 1 pkt. 2 i ust. 5 pkt 2 ustawy o finansach publicznych środki udzielone z budżetu państwa pobrane (...) w nadmiernej wysokości – podlegają zwrotowi do budżetu państwa wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia okoliczności, o których mowa w pkt 1 lub pkt 2. Odsetki od środków podlegających zwrotowi do budżetu państwa nalicza się, poczynawszy od dnia stwierdzenia nieprawidłowego naliczenia środków. Za dzień stwierdzenia okoliczności uznaje się dzień odebrania Wystąpienia pokontrolnego przez jednostkę kontrolowaną.

W dniu 26 kwietnia 2023 r. na konto Wojewody Zachodniopomorskiego wpłynął zwrot dopłaty pobranej w nadmiernej wysokości w kwocie 708,02 zł.

Przyczyną opisanej nieprawidłowości, było przekonanie Jednostki o możliwości sfinansowania wynagrodzenia chorobowego pracownika w ramach środków otrzymanych z Funduszu. Skutkiem stwierdzonej nieprawidłowości jest pobranie środków z Programu w kwocie 708,02 zł w nadmiernej wysokości oraz wykazanie błędnych danych w Zestawieniu i Sprawozdaniu gminy Sianów z realizacji Programu w zakresie kwoty wykorzystanych środków z Programu.

Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień

Ad 2. Realizacja zadania

2.2. Program „Opieka wytchnieniowa”

Sfinansowanie ze środków z Funduszu dodatku specjalnego pracownika, który wykonywał również inne zadania służbowe

Kontrolujący ustalili, że ze środków otrzymanych na koszty obsługi zadania sfinansowano dodatek specjalny za październik i listopad 2021 r. pracownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sianowie. W odniesieniu do dodatku specjalnego za miesiąc październik 2021 r. stwierdzono, że wydatek ten został pokryty w 100% ze środków Funduszu pomimo, iż przyznano go również za wykonywanie innych zadań służbowych.

(dowód: akta kontroli od str. 473 do str. 494)

Z wyjaśnień Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że „Do kosztów obsługi Programu „Opieka wytchnieniowa” zakwalifikowano dodatek specjalny w kwocie 1600,00 zł (plus składki płatnika 314,72 zł) tj. 100% tego dodatku ponieważ wszystkie zadania, które zostały wymienione w dokumencie z dnia 21.10.2021 r. dotyczyły wyłącznie działań w ramach opieki wytchnieniowej zgodnie z zarządzeniem nr 59/2020 Kierownika MGOPS z dnia 31.12.2020 r. (...)”.

(dowód: akta kontroli od str. 42 do str. 55)

Odnosząc się do powyższej odpowiedzi należy zauważyć, że dokument z dnia 21 października 2021 r. na podstawie którego przyznano dodatek specjalny stanowi m.in., że dodatkowe zadania służbowe wynikają przede wszystkim z:

- kierowania zespołem pracowniczym w okresie szczególnego zagrożenia epidemią koronawirusa,
- wypełniania obowiązków podczas realnego zagrożenia związanego ze wzrostem zachorowań na covid-19.

(dowód: akta kontroli str. 475)

Podkreślenia wymaga fakt, że zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sianowie oraz z zakresem czynności pracownika, który otrzymał ww. dodatek specjalny, koordynował on i nadzorował pracowników oraz wykonywał szereg zadań związanych z działalnością Ośrodka. Realizowanie przez niego ww. wskazanych, dodatkowych czynności, należy zatem rozpatrywać nie tylko w ramach Programu. Przyznany mu dodatek specjalny powinien zostać rozliczony proporcjonalnie do wszystkich realizowanych przez niego zadań w czasie trwania pandemii. Mając na uwadze powyższe za nieprawidłowe należy uznać rozliczenie go w 100% ze środków Funduszu.

(dowód: akta kontroli od str. 484 do str. 487)

Przyczyną stwierdzonego uchybienia było przekonanie Jednostki, że wszystkie zadania, które zostały wymienione w dokumencie z dnia 21.10.2021 r. dotyczyły wyłącznie działań w ramach opieki wytchnieniowej pomimo, iż umieszczono w nim zapisy wskazujące na przyznanie go również za wykonywanie innych zadań służbowych. Skutkiem takiego działania było sfinansowanie dodatku specjalnego przyznanego za miesiąc październik 2021 r. w 100% ze środków Funduszu.

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	Wyjaśnienia Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sianowie z dnia 17 sierpnia 2022 r.
Ocena obszaru kontroli	Prawidłowość realizacji zadań w ramach środków finansowych pochodzących z Funduszu Solidarnościowego w 2021 r. ocenia się pozytywnie z nieprawidłowością.
Wnioski dotyczące uzyskanych efektów zrealizowanego zadania	W wyniku naboru wniosków ogłoszonych w 2021 roku przez Wojewodę Zachodniopomorskiego Gmina Sianów złożyła wnioski na środki z Funduszu Solidarnościowego w ramach Programu

	<p>„Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” oraz Programu „Opieka wytchnieniowa”.</p> <p>Dzięki podpisaniu umowy z Wojewodą Zachodniopomorskim na środki z Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” udzielono pomocy 10 osobom niepełnosprawnym (tj. wszystkim którzy zgłosili się do Programu), w tym 7 o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz 3 o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Liczba ogółem zrealizowanych godzin usług asystenckich wyniosła 1077. Osoby niepełnosprawne otrzymały wsparcie polegające m.in. na pomocy w wykonywaniu czynności dnia codziennego, załatwianiu spraw urzędowych, wspólnym spędzaniu czasu z asystentem.</p> <p>W ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” Gmina Sianów udzieliła wsparcia 26 osobom niepełnosprawnym (tj. wszystkim którzy zgłosili się do Programu), w tym 13 dzieciom z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz 13 osobom ze znacznym stopniem niepełnosprawności/orzeczeniami równoważnymi. Liczba ogółem zrealizowanych godzin usług opieki wytchnieniowej wyniosła 4200. Osoby niepełnosprawne i ich rodziny otrzymały wsparcie w formie dziennej opieki wytchnieniowej w ramach której świadczone usługi polegające m.in. na nadzorze nad osobą niepełnosprawną, podawaniu i pomocy przy spożywaniu posiłków, zapewnieniu opieki higienicznej.</p> <p>Przedstawiona przez Gminę Sianów dokumentacja z realizacji zadania w ramach Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” oraz Programu „Opieka wytchnieniowa”, wykazała, że cele określone w ww. Programach zostały zrealizowane.</p> <p>Ocena pozytywna z nieprawidłowością wynika z pobrania środków z Funduszu w kwocie 708,02 zł w nadmiernej wysokości (z uwagi na poniesienie wydatku niezwiązanego z realizacją usług, tj. za wynagrodzenie chorobowe asystenta).</p>
Wpis do książki kontroli	Nr 6
Zalecenia	<p>W przypadku realizacji tego rodzaju zadań w przyszłości zalecam:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Środki z Funduszu Solidarnościowego ponosić jedynie na wydatki, które są bezpośrednio związane z realizacją usług asystencji osobistej, tj. tylko takie, które dotyczą okresu, w którym asystent wykonuje swoje obowiązki.

	<p>2. W koszty obsługi Programu „Opieka wytchnieniowa” kwalifikować dodatki specjalne pracowników przyznane im jedynie za wykonywanie czynności dot. obsługi tego Programu.</p>
<p>Pouczenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - O sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonego uchybienia i nieprawidłowości, proszę powiadomić mnie za pośrednictwem Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia. - Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 224) od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.
<p>PODPIS KIEROWNIKA JEDNOSTKI KONTROLUJĄCEJ</p>	<p style="text-align: center;">z upoważnienia WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO</p> <p style="text-align: center;"><i>Mateusz Wagemann</i> II WICEWOJEWODA ZACHODNIOPOMORSKI</p>